

Prawo wodne i stosunki wodne. Art. 234, naruszenie stanu wody na gruncie w praktyce. Wysokości opłat za usługi wodne.

Warsztaty skierowane do osób bazujących na Prawie Wodnym, zajmujących się pozwoleniami wodnoprawnymi, wydziałów ochrony środowiska, rolnictwa, osób zajmujących się naruszeniem stanu wody na gruncie, sporami sąsiedzkimi

NOWE OBOWIĄZKI GMIN - pierwszy przegląd AGLOMERACJI już się zbliża

Warsztaty poprowadzi praktyk z urzędu miasta! Pozwoli to Państwu dowiedzieć się, jak realizować nowe zadania wynikające z ustawy. Powiemy o skutkach nowelizacji prawa wodnego, i nadchodzących zmianach w istniejących regulacjach. Prowadząca posiada ogromną wiedzę i doświadczenie z zakresu Prawa Wodnego.

Na warsztatach PCC POLAND nie czytamy ustaw. Wyjaśniamy je dla Państwa na konkretnych przykładach!

W programie m.in.:

- Jak przygotować przegląd obszarów i granic aglomeracji wyznaczonych uchwałą sejmiku województwa?
- Jak stwierdzić zaistniałe zmiany równoważnej liczby mieszkańców w aglomeracji?
- Jak w razie potrzeby poinformować radę gminy o konieczności zmiany obszarów i granic aglomeracji?
- Jakie są zasady wyznaczenia AGLOMERACJI w drodze uchwały rady gminy będącej aktem prawa miejscowego?
- Jak postępować w przypadku, jeżeli aglomeracja obejmuje tereny położone w dwóch lub więcej gminach?
- Projekty uchwał w sprawie wyznaczenia / zmiany AGLOMERACJI
- Organy uzgadniające projekty uchwał w sprawie wyznaczenia/zmiany AGLOMERACJI

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- RZGW i Zarządy zlewni - wykaz
- ZMNIEJSZENIE NATURALNEJ RETENCJI TERENOWEJ - opłaty naliczane przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta
- OŚWIADCZENIE (ANKIETA) o posiadaniu nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m², na której wykonywane są roboty budowlane lub istnieje obiekt budowlany trwale związane z gruntem, mające wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej
- Obwieszczenie sprawie wpisania kąpieliska x do wykazu kąpielisk znajdujących się na terenie Miasta/Gminy
- Uchwała w sprawie: określenia wykazu kąpielisk na terenie Miasta ... oraz sezonu kąpielowego w 2019 roku
- Interpretacja art. 234, wyroki sądów

- Ewidencja kąpielisk oraz sposób ich oznakowania
- Sposoby wyznaczania obszarów i granic aglomeracji

Szczegółowy program szkolenia:

- Oczyszczenie ścieków komunalnych
- Co to równoważna liczba mieszkańców?
- Procedura wynikająca z art. 29 – własność wód i obowiązki właścicieli
- Czym jest szczególne korzystanie z wód i czy wymaga pozwolenia wodnoprawnego, w jakich przypadkach?
- Czy za kanalizację płacą wioski i miasta, czy tylko miasta?
- Odwadnianie gruntów na wsi, w mieście – opłaty
- Przekroczenie z pozwolenia wodnoprawnego
- Co jeśli nie ma pozwolenia wodnoprawnego?
- Opłaty podwyższone
- Co jeśli kanalizacja nie ma pozwoleń wodnoprawnych?
- Opłata legalizacyjna- możliwość zalegalizowania urządzeń wodnych, ile wynosi opłata legalizacyjna? Jaka dokumentacja jest niezbędna?
- Rów to urządzenie wodne, czy odprowadzanie deszczu do rowu wymaga pozwolenia wodnoprawnego?
- Obliczanie opłaty za kanalizację deszczową, na co zwracać uwagę, jakie informacje wysyłać do Wód Polskich?
- Odwodnienie gruntów na wsiach i miastach
- Czy jeśli trwa budowa, to już naliczamy opłaty za usługi wodne?
- Jak stwierdzić, że obiekty są trwale związane z gruntem? Czy parking – jest tu obowiązek naliczania opłat za zmniejszenie retencji?
- Czy parking jest stale związany z gruntem? Jak to stwierdzić?
- Czy opłaty różnią się kwartałami?
- Opłaty retencyjne – co jeśli Kowalski nie zgadza się z naszą informacją, jakie są podstawy nieuwzględnienia reklamacji? Czy na naszą decyzję służy skarga do sądu?
- Czy są jakieś przypadki zwolnienia z opłaty za usługi wodne?
- Współpraca z księgowością czy i kiedy wpłynęły opłaty retencyjne
- Jak pomniejszyć opłaty w przypadkach, gdy na nieruchomości jest studzienka, nieruchomość nie odprowadza wody deszczowej do kanalizacji zbiorczej, jaką stawkę wtedy brać pod uwagę 10%, 30%?
- Czy płytę ażurową jako przepuszczalną czy nieprzepuszczalną?
- Czy obciążać cmentarze komunalne opłatą retencyjną?
- Wyloty, które będą kontrolować Wody Polskie, co jeśli podmioty, które mają wyloty do rzeki nie mają pozwolenia wodnoprawnego?
- Czy jeśli przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne dostało opłatę, to czy może obciążyć nią spółdzielnię mieszkaniową?
- Przedłużenie pozwolenia wodnoprawnego
- Wody wykorzystywane do kąpiei
- Do kiedy ustalać sezon kąpieliskowy – uchwała
- Podanie do publicznej wiadomości –ile dni powinno to wisieć na BIP-ie

- Jakie zadania i kompetencje należą do gminy po wprowadzeniu Nowego Prawa wodnego? Obowiązujące terminy.
- Art. 270 ust. 7. Wyjaśnienie problemów dotyczących retencji i opłat retencyjnych w przypadku, kiedy obiekt zajmuje więcej niż 70 % działki. Jak w praktyce ma wyglądać naliczanie opłat? Uczestnicy otrzymają dodatkowo wzór decyzji.
- Jakie są zasady funkcjonowania spółek wodnych?
- Wysokości opłat za usługi wodne – omówienie na przykładach sposobu obliczenia przewidywanych opłat np. za odprowadzanie wód deszczowych kanalizacją deszczową na terenach wiejskich i miejskich !!!!
- Melioracje wodne, pozwolenia wodnoprawne, co należy do gminy, starostwa, organów Wód Polskich?
- Stosowanie art. 234 obecnie obowiązującego Prawa wodnego, przykłady orzeczeń związanych z tym artykułem.
- Zakres kompetencji Wód Polskich, nadzoru budowlanego i wójta; jaki jest rzeczywisty zakres kompetencji poszczególnych organów administracji, a kiedy sprawa winna trafić do sądu cywilnego?
- Naruszenie stosunków wodnych i konflikty między właścicielami sąsiadujących działek, jak zatrzymać konflikty sąsiedzkie choćby na czas trwania postępowania?
- Jakie są obowiązki wójta/burmistrza/prezydenta w związku z opłatą za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej?
- Jak ustalić i obliczyć wysokość opłat za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej?
- Jak naliczać opłaty stałe oraz zmienne według Nowego Prawa wodnego?

Omówienie casusów, np.: Według Pana X (zamieszkującego na danym terenie od kilku lat) jego sąsiad (budujący się w bieżącym roku na tym samym obszarze) nawiązał ziemię z budowy drogi na swoją działkę, podwyższając teren oraz powodując zmianę stosunków wodnych - zalewanie działki Pana X- jako dowód przedkłada fotografie - stan ogrodu i działki sprzed i po nawiezieniu ziemi. Powszechnie wiadomym jest, że działka Pana X położona jest na terenie narażonym na naturalne zalewanie również z innych kierunków (nieruchomości), obszar cechuje się podwyższonym poziomem wód gruntowych, z tendencją do podtopień. Zarzuty Pana X dotyczą z jednej strony nawiezienia przez Pana Y ziemi w ilości przekraczającej ustawowe 200 kg na m² i podniesienia rzędnych terenu (niezgodnego z pozwolenia budowlanego), a z drugiej zalewania działki Pana X wodami opadowymi z działki Pana Y.

- Czy za wydanie przedmiotowej decyzji konieczne jest uiszczenie przez stronę opłaty skarbowej - jeśli tak, to w jakiej wysokości,
- Na jakie aspekty zwrócić uwagę w przedmiotowym postępowaniu,
- Jakie organy, instytucje, dokumenty mogą posiadać/zawierać dane pomocne w celu określenia warunków hydrogeologicznych danego terenu, ilości opadów czy udowodnienia stronie niezgodnego z przepisami podwyższenia terenu danej nieruchomości (poza biegłym z dziedziny hydrogeologii),
- Kwestia włączenia fotografii przedłożonej przez jednego z wnioskodawców do materiału dowodowego - jakie "cechy" musi spełniać dokumentacja zdjęciowa przekazana przez stronę, by mogła stanowić dowód w sprawie,
- Jakie są sposoby/drogi "ugodowego" rozwiązania sporów sąsiedzkich w tym zakresie?
- Jakie jest podział zadań w Wodach Polskich, Zarządach Zlewni?
- Wody opadowe a ścieki - omówienie niejasności związanych z kwestiami płatności oraz naliczaniem opłat
- Opłata za usługi wodne (pobór wód i korzystanie ze ścieków)
- Odwodnienie gruntów i upraw - opłaty
- Jaki jest nowy zakres przedsięwzięć, które są kwalifikowane jako usługi wodne?

- Co zmieniło się w opłatach za kanalizację deszczową na nowych zasadach?
- Kto jest zwolniony z opłaty 3,5 tys. oprócz np. wszelkich nieruchomości kościelnych?
- Czy należy płacić za chodnik, jeśli nie ma kanalizacji?
- Jakich opłat szuka gmina, czy to gmina ustala wszelkie opłaty?
- Przykładowe naliczenia za pobór wody
- Wylizanie wszelkich opłat stałych/ zmiennych/rocznej (różne rodzaje: szkoła, oświata, przemysł)
- Jak opomiarować każdy rodzaj pobieranej wody?
- Jak zgłaszać reklamacje w przypadku naliczeń, z którymi się nie zgadzamy, jak często możemy reklamować, jaki mamy czas na złożenie reklamacji, kiedy "idzie" skarga (bez SKO, prosto do sądu)?
- Jak opomiarować wylot 1,5 metra?
- Kto będzie musiał dokonać pomiaru zabetonowania powierzchni nieruchomości, tam, gdzie nie ma kanalizacji deszczowej? (jedna księga wieczysta na nieruchomość)
- Jaka jest kolejność do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego? Jakie kroki należy podjąć?
- Naliczanie opłat za boiska szkolne w praktyce
- Jakie są sankcje za nienaliczenie bądź niewłaściwe naliczenie opłat dot. rowów melioracyjnych?
- Kto wydaje decyzje o kąpieliskach? Jakie organy uczestniczą obecnie w wydaniu decyzji?
- Co zmienia się w aglomeracjach? Omówienie terminów (skrócenie), wyznaczanie aglomeracji uchwałą Rady Gminy, nowe obowiązki zawierania porozumień z gminami, które tworzą aglomerację (oczyszczalnie ścieków).
- Kto obecnie odpowiada za udrożnienie rowów?
- Jak naliczać opłaty, od czego to zależy, co należy uwzględnić w naliczaniu opłaty.
- Nieruchomości przyległe do wód objętych powszechnym wykorzystaniem – jak gmina powinna prawidłowo wyznaczyć część takiej nieruchomości?
- Pomoc finansowa dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie wód z gminy?
- Jakie są zasady udzielania dotacji, tryb postępowania i sposób rozliczania?
- Uchwała dotycząca pomocy finansowej dla spółek wodnych.
- Co powinna zawierać umowa między gminą a spółką wodną?
- Jak rozwiązać problem nieczyszczonych rowów, które są najbardziej uciążliwym problemem, niedrożność
- Jak ustalić wysokość opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej?
- Jak postąpić jeśli podmiot nie zgadza się z wysokością opłaty i składa reklamację?
- W jaki sposób rozpatrywać reklamację?
- Jak gmina powinna prowadzić ewidencję kąpielisk?
- Jakie informacje powinna zawierać ewidencja i aktualizacja kąpielisk?
- Jak wyznaczać aglomeracje po ustaleniach z Wodami Polskimi?
- Przegląd obszarów i granic aglomeracji, z jaką częstotliwością?
- Co powinna zawierać uchwała dotycząca aglomeracji?
- Co w przypadku kiedy nie ma spółek wodnych? Kto powinien wykonywać czyszczenie rowów?
- Sąsiedzkie kłótnie o spływ/spadki wody z posesji na posesję sąsiada, co zrobić w takiej sytuacji?
- Podniesienie terenu sąsiada, podmywanie przez sąsiada. Rozwiązania
- Rowy melioracyjne – nie ma porozumienia, ale koszty są ponoszone
- Zatwierdzanie ugód

- Obowiązki właściciela gruntów co do zakłóceń stosunków wodnych; jak egzekwować przywrócenie stosunków do stanu poprzedniego? Jak to wytknąć właścicielowi/ temu kto zakłóci stan prawny?
- Instrumenty, jak prowadzić całe postępowanie, kto jest stroną w postępowaniu – czasem stroną nie jest właściciel i ta odpowiedzialność się rozmywa. Co w takich sytuacjach?
- Zastosowanie prawa budowlanego w kierunku modernizacji, konserwacji cieków wodnych i urządzeń. Co jest wymagane, kiedy trzeba modernizować, kiedy nie?
- Stan wody na gruncie i konsekwencje jego naruszenia, zwłaszcza skutek podniesienia poziomu terenu
- Jak postępować w przypadku podwyższenia terenu, kiedy nastąpiło naruszenie stosunków wodnych, ale nie ma szkody i nie wiadomo, czy wydawać decyzję o przywróceniu do stanu poprzedniego
- Wszelkie kwestie związane z podwyższeniem terenu, nawiezieniem ziemi i/lub gruzu po podwyższeniu dużej działki woda znacząco zmieniła bieg, są zalania – jak powinno przebiegać całe postępowanie w takiej sytuacji
- Jak postępować w przypadku zalewania sąsiedzkiego spowodowanego: zabudowaniem otwartego rowu melioracyjnego biegnącego wzdłuż prywatnej działki przez sąsiada, który jednak twierdzi, że co prawda rów zabudował ale wprowadził rury; rozgraniczaniem działek, które spowodowało zmianę stanu wód; odprowadzaniem wód deszczowych na sąsiednie działki
- Problem związany ze spływającymi zabrudzonymi, zanieczyszczonymi wodami z jednej posesji, na drugą, które zagrażają ujęciu wody pitnej, np. studni sąsiada Prowadzenie postępowania / wydawanie decyzji dotyczących zmiany stosunków wodnych na gruntach - Wydawanie decyzji związanych z ustalaniem stosunków wodnych – cała procedura i uzasadnianie
- Rowy, które mają nieuregulowany stan prawny (stare kanały, rowy bez nazwy, nieujęte w wykazach katastralnych, niebędące melioracją szczegółową); kto powinien nimi zarządzać i dbać o ich należyłą konserwację
- Do czyich kompetencji należy rozróżnianie urządzeń wodnych; co zrobić z 50. czy 60 letnimi urządzeniami wodnymi, znajdującymi się na terenach prywatnych – nikt ich nie konserwuje, łąki zarastają, leżą ugięte, urządzenia niszczą, co można zrobić w takich sytuacjach, jak egzekwować należyłą konserwację
- Utrzymanie rowów melioracyjnych, drenowni, rozróżnianie urządzeń wodnych, konserwacja Wody opadowe - Skierowanie wód opadowych z rynien budynku na sąsiednią działkę – co z tym robić
- Wody deszczowe na działce – zagospodarowanie/odprowadzanie tych wód przez właścicieli - Jak skutecznie sprawdzać i pilnować, by właściciele nie wprowadzali wód opadowych do kanalizacji sanitarnej
- Problemy związane z punktowym zalewaniem po ulewnych deszczach – ludzie nie pozwalają budować rowów na prywatnych posesjach i nie dają możliwości przeprowadzenia prac konserwacyjnych w przypadku rowów już istniejących, co powoduje zalewanie – jak sobie z tym radzić
- Czy gmina ma obowiązek przejęcia prywatnej kanalizacji deszczowej (art. 31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz art. 49 par. 2 Kodeksu cywilnego)

Prowadzący:

Jadwiga Trzcńska, 20 lat zajmowała się m.in. zagadnieniami gospodarki wodnej w Urzędzie Miejskim w

Gnieźnie. Doświadczenie zdobywała zarówno w pracy w administracji samorządowej (Kierownik, Główny specjalista) jak i w branży wykonawczej – Rejonowe Przedsiębiorstwo Melioracyjne. Posiada praktyczną wiedzę na temat szeroko pojętej gospodarki wodnej zarówno w zakresie jej uwarunkowań prawnych, jak i społeczno – gospodarczych oraz przyrodniczych. Absolwentka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – Wydział Melioracji Wodnych, Studia podyplomowe: Zarządzanie Środowiskiem - UAM w Poznaniu, Prawo Ochrony Środowiska – Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego.

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną